
Praktisk og inspirerende

ANMELDELSER

ANNETINE STAFF

Professor, Universitetet i Oslo og forskningsleder, Kvinneklinikken,
Oslo universitetssykehus

Torbjörn Bäckström, Preben Kjølhede, Britt-Marie Landgren, red.

Gynekologi

3. utg. 503 s, tab, ill. Stockholm: Studentlitteratur, 2022. Pris SEK 657

ISBN 978-91-44-14419-1

Tre redaktører og ca. 40 spesialister i fagfeltet fødselshjelp og kvinnesykdommer har laget en praktisk lærebok i gynekologi, som er en oppdatert utgave av andre versjon fra 2015. Boken treffer målgruppen – medisinstudenter, yrkesaktive leger, jordmødre og sykepleiere – godt. For medisinstudenter i Norge dekker ikke boken alle læringsmål, da den ikke omfatter fødselshjelpen. Likevel får de en unik relevant kombinasjon av fagkunnskap, praktiske kliniske tips, lovgivning og historikk innenfor faget. Også for jordmødre og sykepleiere vil mange kapitler være relevante i grunn- og videreutdanningen.

Boken har fire hoveddeler: basal gynekologi, reproduksjonsmedisin, reproduktiv helse og rettigheter samt gynekologiske svulster/kirurgisk gynekologi og relatert sykdommer. Den beskrevne lovgivningen og organiseringen av helsetjenester er svensk, men er relevant også for norske forhold. De forventede kliniske kapitlene om menstruasjonsforstyrrelser, reproduksjonsmedisin, infeksjoner, gynekologisk kreft, myomer, endometriose og bekkensmerter, akutte buksmerter, genitalt prolaps og urininkontinens er med. Et kapittel om kjønnsinkongruens og kjønnsdysfori gir viktig fagkunnskap. Leseren får gode tips til nettsider og litteratur for videre lesing. Litt overraskende er det at adenomyose ikke omtales.

Kapittelet om den gynekologiske undersøkelsen gir gode råd om og undersøkelsesteknikk og praktiske tips for å skape den nødvendige tillit hos pasienten. Et eksempel er beskrivelsen av de indre kjønnsorganene ved vanlig gynekologisk undersøkelse. Vaginalslimhinnens utseende beskrives ikke bare hos normalt østrogeneriserte kvinner, men også hos kvinner med østrogenmangel og hos gravide. Hvordan de indre kjønnsorganer ser ut via laparoskopi og gynekologisk ultralyd, dvs. undersøkelsesmetoder en lege i spesialisering i fagfeltet bør ha oversikt over, omtales også. For eksempel beskrives ureter som en «halvkokt spaghetti i sin konsistens».

Et kapittel om evidensbasert gynekologi gir tips om relevant litteratur samt svenske nasjonale kvalitetsregistre og nettverk for forskning. Med dette bidrar lærerboken også med inspirasjon for spesialister til stadig forbedring av og forskning på sitt fagområde.

Publisert: 26. september 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0495
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 20. februar 2026.